

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Gimnazjum dla Dorosłych
Stalowa Wola

Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
10. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
11. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 15-10-2014 - 07-11-2014 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Alicja Żyrek, Anna Niezabitowska, Wiesława Warpechowska. Badaniem objęto 28 słuchaczy (ankieta i wywiad grupowy) i 15 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami partnerów szkoły a także obserwacje lekcji i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OS - Arkusz obserwacji szkoły/placówki

OZ - Arkusz obserwacji zajęć

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły/placówki

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

AS - Kwestionariusz ankiety dla słuchaczy

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"

WS - Scenariusz wywiadu grupowego ze słuchaczami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły/placówki

WP - Scenariusz wywiadu z partnerami

WNG - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczącym jedną grupę

Obraz szkoły

Centrum Kształcenia Ustawicznego i Ośrodka Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego w Stalowej Woli jest placówką publiczną, oferującą szeroki pakiet usług edukacyjnych dla dorosłych. W skład CKUiODiDZ wchodzi: Gimnazjum dla Dorosłych, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Szkoła Policealna dla Dorosłych i Ośrodek Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego.

Gimnazjum dla Dorosłych wchodzące w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego i Ośrodka Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego w Stalowej Woli kształci osoby dorosłe, a głównie młodzież, która ukończyła 15 lat i z różnych powodów nie uczęszcza do szkół dla dzieci i młodzieży w swoim środowisku lokalnym. Większość z uczniów ma często kilkuletnie zaległości w realizowaniu obowiązku szkolnego lub nauki oraz zmaga się z trudnościami edukacyjnymi.

W szkole duże znaczenie przywiązuje się do zapewnienia uczniom bezpieczeństwa oraz zagwarantowania im jak najlepszych warunków nauki. Nauka w gimnazjum odbywa się w systemie stacjonarnym – słuchacze uczęszczają na zajęcia od poniedziałku do czwartku w godzinach 9.40 – 14.35. Odbywają naukę trzy (II i III klasa) lub cztery (I klasa) dni w tygodniu, co oznacza, iż mają mniejszą ilość godzin niż szkoły dla dzieci i młodzieży..

W pozostałe dni słuchacze gimnazjum realizują przyuczenie do zawodu, które nadzoruje Komenda Ochotniczego Hufca Pracy. Dzięki takiemu systemowi nauczania słuchacze mogą nie tylko przyuczać się do zawodu, ale również podejmować płatne prace dorywcze u swoich pracodawców. Bardzo często pozostają później w miejscach swoich praktyk jako pracownicy. Tak więc po ukończeniu szkoły mają możliwość pojawienia się na rynku pracy już jako wykwalifikowana kadra.

Centrum Kształcenia Ustawicznego i Ośrodek Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego w Stalowej Woli jest placówką gdzie oprócz działalności dydaktycznej prowadzona jest zakrojona na szeroką skalę działalność kulturalna i społeczna. Dowodem tego są organizowane w placówce i poza nią różnego rodzaju akcje, uroczystości oraz spotkania autorskie, w których udział biorą również słuchacze gimnazjum.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Gimnazjum dla Dorosłych
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Stalowa Wola
Ulica	HUTNICZA
Numer	12
Kod pocztowy	37-450
Urząd pocztowy	STALOWA WOLA
Telefon	158429523
Fax	158448911
Www	www.ckustalowawola.pl
Regon	18036174100000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dorośli
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	53
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	10.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	5.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	17.67
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	5.3
Województwo	PODKARPACKIE
Powiat	stalowowolski
Gmina	Stalowa Wola
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	C
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia słuchaczy z poprzedniego etapu edukacyjnego (D)	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji (D)	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego słuchacza, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz (D)	✓
Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć słuchaczy przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych słuchaczy. Wyniki analizy osiągnięć słuchaczy, w tym słuchaczy, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych (B)	✗
Słuchacze odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy (B)	✓
Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, uwzględniając ich indywidualną sytuację	B
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego słuchacza (D)	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla słuchaczy wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla słuchaczy niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego słuchacza (D)	✓
W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki (D)	✓
Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc słuchaczom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną (D)	✓
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego słuchacza (B)	✓
W opinii słuchaczy wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom (B)	✓
Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych	B
W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania (D)	✓
Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane (D)	✓
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych (B)	✓
W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć słuchaczy i losów absolwentów (B)	✓

Wnioski

- Rozpoznawane przez szkołę osiągnięcia i potrzeby edukacyjne słuchaczy są podstawą do określenia indywidualnych potrzeb każdego z nich i pozwala na podejmowanie działań wspierających uczniów, we współpracy z lokalnymi podmiotami, co w efekcie stwarza szansę doskonalenia umiejętności praktycznych i kształcenia postaw społecznych.
- Systematyczne monitorowanie osiągnięć słuchaczy prowadzi do wdrażania użytecznych wniosków, przyczyniających się do podnoszenia efektów kształcenia niektórych umiejętności ujętych w podstawie programowej, ale nie przekłada się na wzrost wyników z egzaminów zewnętrznych, które nadal mieszczą się w grupie wyników niskich i najniższych.
- Diagnoza osiągnięć słuchaczy, analiza wyników egzaminu gimnazjalnego służy planowaniu działań wyrównujących braki edukacyjne z poprzednich etapów edukacyjnych słuchaczy i wdrożeniu zmian w procesie edukacyjnym. W planowaniu działań szkoła wykorzystuje również wyniki zewnętrznych badań edukacyjnych i badań wewnętrznych, w mniejszym stopniu badanie losów absolwentów.
- Nauczyciele stanowią wsparcie i zapewniają odpowiednią pomoc zarówno w pokonywaniu trudności w nauce jak i rozwijaniu zainteresowań, chociaż zdaniem niektórych słuchaczy nie dotyczy to całej kadry pedagogicznej.
- Profilaktyczny charakter działań antydyskryminacyjnych wynika z diagnozy prowadzonej w szkole, a współpraca z lokalnymi i ogólnopolskimi organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami, których statutowe działania dotyczą wspierania osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, przyczynia się do ich skuteczności.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Poziom spełnienia wymagania: C

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele prowadzą diagnozy wstępne wiadomości i umiejętności uczniów, a uzyskaną wiedzę wykorzystują do realizacji podstawy programowej, w tym do planowania działań wyrównujących braki edukacyjne słuchaczy z poprzednich etapów edukacyjnych. Nauczyciele realizują podstawę programową z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji, ale obserwacje lekcji wskazują, że nie zawsze zapewniają spójność procesów edukacyjnych z zaleceniami dla każdego przedmiotu. Monitorowanie osiągnięć uczniów ma charakter powszechny a wnioski z analizy osiągnięć uczniów większość nauczycieli wykorzystuje do indywidualizacji nauczania oraz doskonalenia procesów edukacyjnych. Wskutek wdrażania wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów, szkoła podejmuje działania, które prowadzą do podnoszenia efektów kształcenia w niektórych obszarach, chociaż kompetencje słuchaczy opisane w podstawie programowej nadal osiągają niski poziom mierzony wynikami egzaminów zewnętrznych. Wyniki uczniów z egzaminów zewnętrznych mieszczą się w grupie wyników niskich i najniższych (1-3 stanin) mierzonych dziewięciostopniową skalą staninową.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia słuchaczy z poprzedniego etapu edukacyjnego

Nauczyciele prowadzą diagnozy wiadomości i umiejętności słuchaczy z poprzedniego etapu kształcenia, a uzyskaną wiedzę wykorzystują do planowania działań wyrównujących braki edukacyjne. Świadczą o tym informacje uzyskane od dyrektora, z których wynika, że analizy osiągnięć słuchaczy są prowadzone w zespołach przedmiotowych po zakończeniu rekrutacji, w oparciu o wyniki klasyfikacji końcowej szkoły podstawowej lub klasy programowo niżej w gimnazjum oraz opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej. Dodatkowo we wrześniu nauczyciele przeprowadzają diagnostyczne testy wiadomości i umiejętności słuchaczy z poszczególnych przedmiotów i prowadzą indywidualne rozmowy ze słuchaczami w celu poznania ich zainteresowań oraz problemów edukacyjnych. Na podstawie uzyskanych danych nauczyciele wyciągają wnioski dotyczące dalszej pracy ze słuchaczami klas pierwszych i drugich, którzy rozpoczęli naukę w tej szkole. Wyniki diagnozy wskazują, że do gimnazjum przychodzą w większości słuchacze z trudnościami edukacyjnymi, po niepowodzeniach szkolnych, w szczególności mający trudności z techniką czytania i skupienia się na czynnościach matematycznych, prezentują niski poziom znajomości języka obcego. Dalsze działania polegają na wyrównywaniu braków słuchaczy i poszerzaniu ich wiedzy. Aby mogli zdobywać nowe wiadomości i umiejętności podejmowane są środki zaradcze, które mają pomóc wyrównać deficyty wiedzy

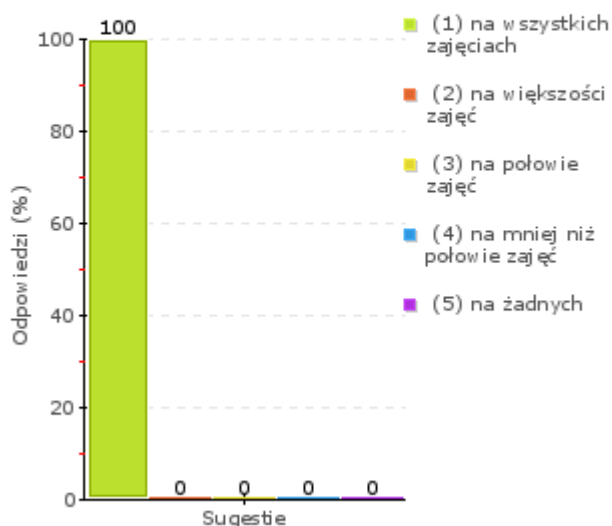
i umiejętności m.in. poprzez: prowadzenie zajęć dodatkowych (więcej ćwiczeń rozwijających umiejętności najslabiej opanowane, prowadzone są zajęcia wyrównawcze przez wszystkich nauczycieli, zwłaszcza przedmiotów egzaminacyjnych).

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji

Nauczyciele realizują podstawę programową z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji, ale zebrane dane wskazują, że nie zawsze zapewniają spójność procesów edukacyjnych z zaleceniami dla każdego przedmiotu. Spośród zalecanych sposobów i warunków realizacji podstawy programowej nauczyciele systematycznie stosują metody aktywizujące, uczą wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce, wykorzystują media edukacyjne, kształcą umiejętność korzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej (zob. wykres 1o). Również obserwacje lekcji dowodzą, że na większości przedmiotów są uwzględniane zalecenia dotyczące sposobów i warunków realizacji podstawy programowej, chociaż w mniejszym stopniu widoczne było zapewnienie warunków do praktycznych doświadczeń wykonywanych przez słuchaczy. Nauczyciele powszechnie deklarują stwarzanie słuchaczom możliwości kształcenia wszystkich kompetencji kluczowych zawartych w podstawie programowej (zob. wykresy 1j-7j). Natomiast na obserwowanych lekcjach można było zauważyć, że dominuje kształcenie umiejętności komunikowania się w języku ojczystym i czytania, rzadziej formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych i sądów opartych na rozumowaniu matematycznym, sporadycznie uczniowie mieli możliwość rozwijania umiejętności pracy zespołowej i posługiwania się nowoczesnymi technologiami komunikacyjnymi.

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów AN

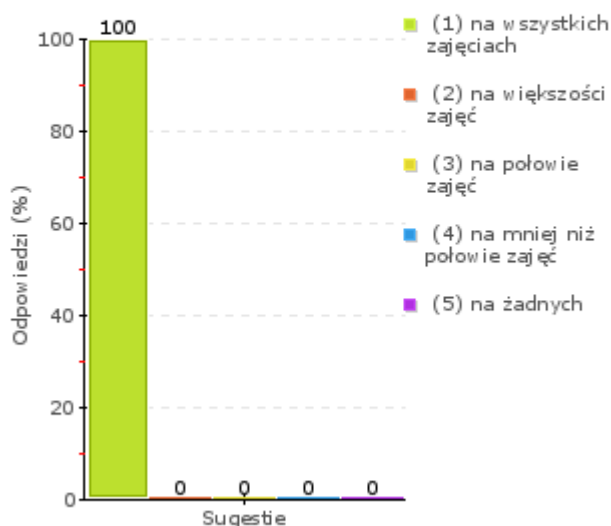
Liczebność: 15

Wykres 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa AN

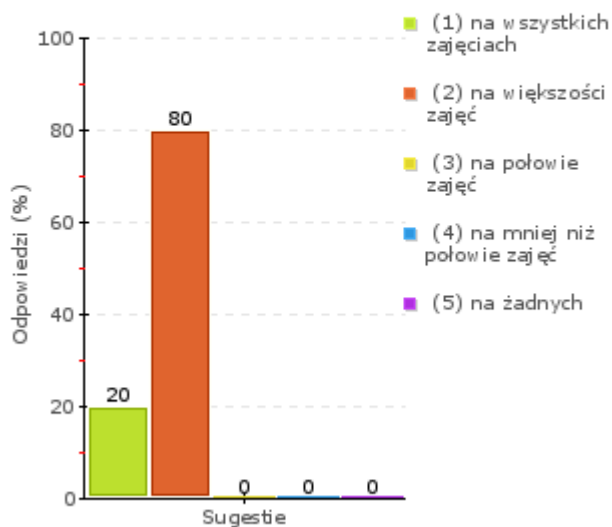
Liczebność: 15

Wykres 2j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
 myślenie matematyczne –
 umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz
 formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym AN

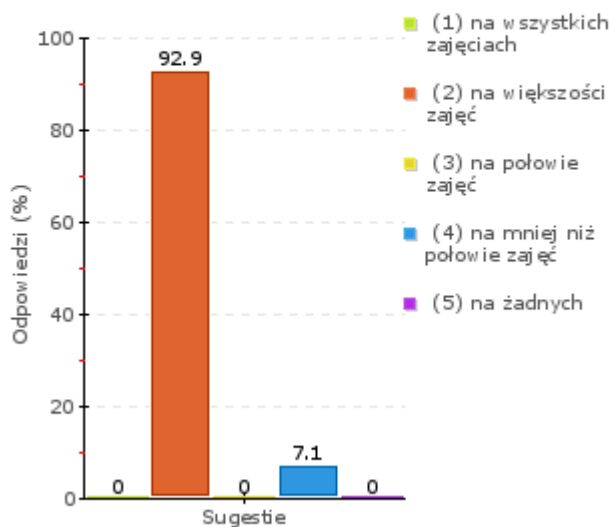
Liczebność: 15

Wykres 3j

umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi AN

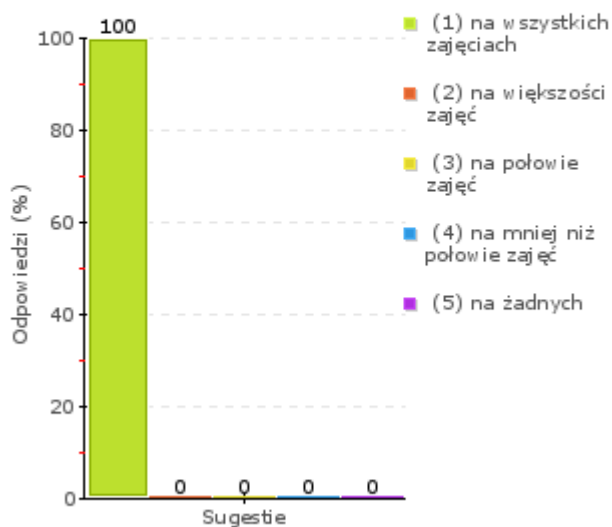
Liczebność: 15

Wykres 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
 umiejętność komunikowania się w języku ojczystym AN

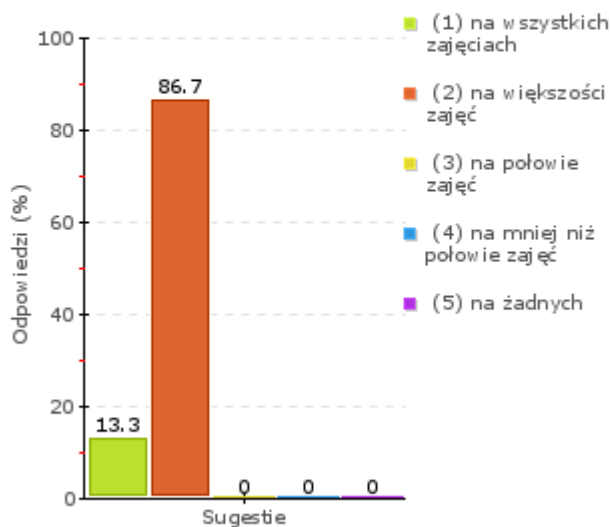
Liczebność: 15

Wykres 5j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
 umiejętność pracy zespołowej AN

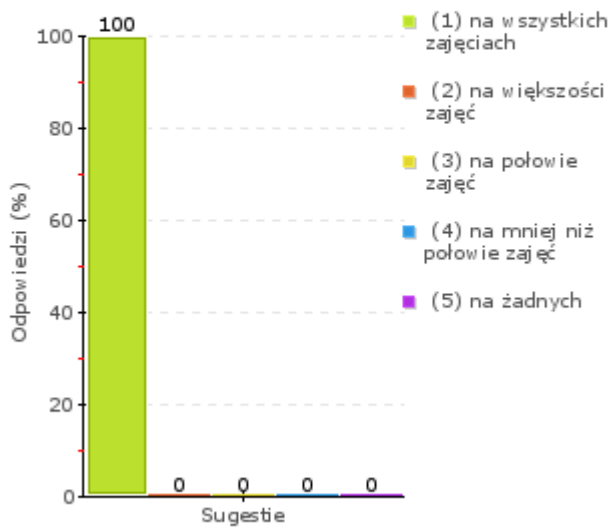
Liczebność: 15

Wykres 6j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
umiejętność uczenia się AN

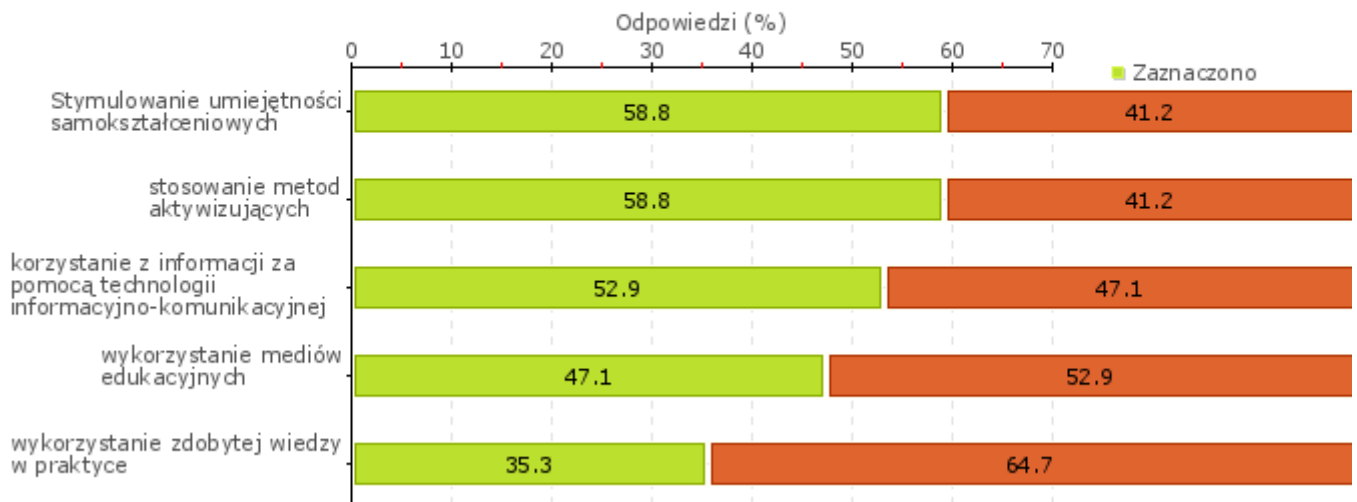
Liczebność: 15

Wykres 7j

Które z zalecanych sposobów i warunków realizacji podstawy programowej wykorzystuje Pan/i systematycznie? AN

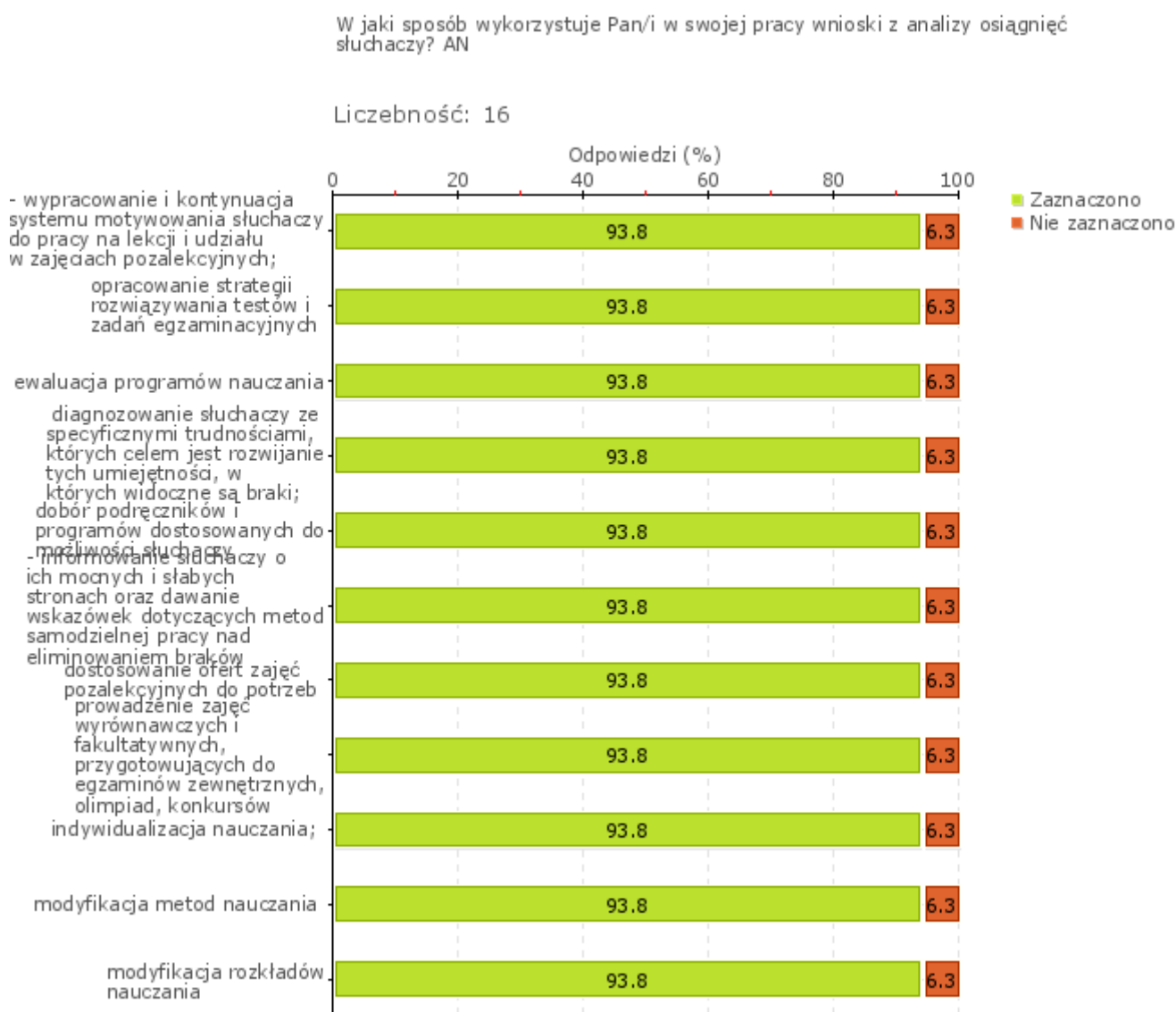
Liczebność: 17

Wykres 10

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego słuchacza, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz

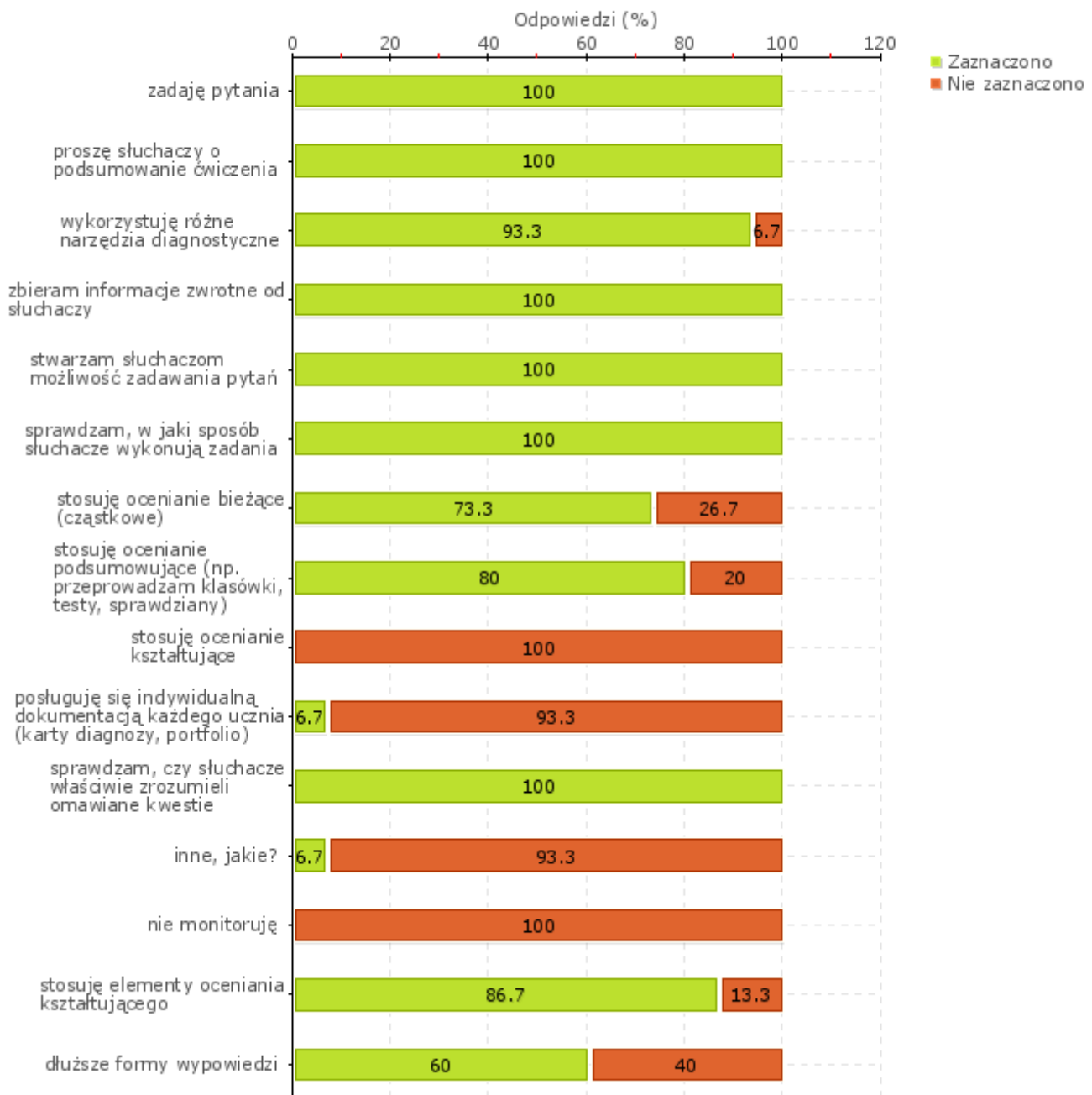
Monitorowanie osiągnięć uczniów ma charakter powszechny a wnioski z analizy osiągnięć słuchaczy większość nauczycieli wykorzystuje do indywidualizacji nauczania oraz doskonalenia procesów edukacyjnych. Nauczyciele w różny sposób monitorują nabywanie wiadomości i umiejętności przez uczniów, analizują ich osiągnięcia i na tej podstawie formułują wnioski do dalszej pracy, co wynika z badań ankietowych (zob. wykres 1w i wykres 1o). Również podczas obserwowanych lekcji stosowano różne sposoby monitorowania, przy czym najczęściej wykorzystywano zadawanie pytań, sprawdzanie czy słuchacze właściwie zrozumieli oraz w jaki sposób wykonują zadania (zob. Tab 1).

Wykres 1o

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia słuchaczy? AN

Liczebność: 15

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: W jaki sposób nauczyciel monitoruje nabywanie wiedzy i umiejętności przez każdego słuchacza podczas lekcji? Proszę zaznaczyć wszystkie zachowania nauczyciela, które wystąpiły podczas zajęć? [OZ] (9751)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 5

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	sprawdza, czy słuchacze właściwie zrozumieli	5 / 0	100 / 0
2	sprawdza, w jaki sposób słuchacze wykonują zadania	4 / 1	80 / 20
3	zadaje pytania	5 / 0	100 / 0
4	prosi słuchaczy o podsumowanie	3 / 2	60 / 40
5	wykorzystuje techniki badawcze	0 / 5	0 / 100
6	pyta uczniów, co sądzą o jego sposobie przekazywania wiedzy	1 / 4	20 / 80
7	stwarza słuchaczom możliwość zadania pytania	3 / 2	60 / 40
8	inne, jakie?	1 / 4	20 / 80

Obszar badania: Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć słuchaczy przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych słuchaczy. Wyniki analizy osiągnięć słuchaczy, w tym słuchaczy, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych

Wskutek wdrażania wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów, szkoła podejmuje działania, które prowadzą do podnoszenia wzrostu efektów kształcenia w niektórych obszarach, chociaż kompetencje słuchaczy opisane w podstawie programowej nadal osiągają niski poziom mierzony wynikami egzaminów zewnętrznych. Dowodzą tego informacje dyrektora, nauczycieli oraz analiza danych zastanych, z których wynika, że w ostatnich trzech latach wyniki uczniów z egzaminów zewnętrznych mieszczą się w grupie wyników niskich i najniższych (1,2,3 stanin) mierzonych dziewięciostopniową skalą staninową. W latach 2012-2013 najwyższy procent zdających j. polski, j. angielski znalazł się w staninie 1, w ostatnim roku jednak nastąpiło przesunięcie wyników w stronę wyższych stanin 2 i 3. Z kolei analiza wyników z zakresu przedmiotów przyrodniczych i matematyki wskazuje na tendencję spadkową, pomimo zmniejszającej się liczby słuchaczy osiągających najniższe wyniki. Wskutek wprowadzenia programów naprawczych, których podstawę stanowiły wnioski z analizy osiągnięć słuchaczy zanotowano wzrost poziomu opanowania umiejętności tworzenia dłuższych wypowiedzi pisemnych z języka polskiego, odbioru wypowiedzi oraz analizy i interpretacji tekstów kultury. Ponieważ największe trudności mają słuchacze z opanowaniem umiejętności w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematyki nauczyciele podjęli działania mające na celu wdrożenie wniosków dotyczących podniesienia efektów kształcenia w tych obszarach.

Obszar badania: Słuchacze odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy

---

Szkoła podejmuje działania, które przygotowują słuchaczy do funkcjonowania na rynku pracy lub dalszego kształcenia. Widoczny związek pomiędzy wypowiedziami dyrektora, słuchaczy i partnerów szkoły pozwala uznać, że działania szkoły są ukierunkowane na kształcenie kompetencji wynikających z podstawy programowej przydatnych głównie w pracy zawodowej lub w dalszym kształceniu oraz umiejętności sprzyjające dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu słuchaczy (m.in. kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji). Szkoła stara się rozwijać również umiejętności społeczne związane z komunikacją międzyludzką, przydatne zarówno na dalszym etapie kształcenia, jak i na rynku pracy, tj.: skuteczna autoprezentacja, asertywność, umiejętności rozwiązywania konfliktów, umiejętności ułatwiające znalezienie się na rynku pracy, tj.: techniki poszukiwania pracy, pisanie dokumentów aplikacyjnych. Przedstawiony katalog umiejętności oraz opinie partnerów szkoły jak i samych słuchaczy, dowodzą, że prowadzone działania są adekwatne do potrzeb uczniów tego gimnazjum.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, uwzględniając ich indywidualną sytuację

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła podejmuje celowe i systematyczne działania w celu rozpoznania możliwości i potrzeb swoich słuchaczy. Nauczyciele prowadzą działania adekwatne do rozpoznanych potrzeb i sytuacji uczniów zarówno podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych jak i w ramach zajęć wyrównawczych. Działania antydyskryminacyjne prowadzone w szkole mają charakter profilaktyczny i wynikają ze specyfiki szkoły. W gimnazjum nie ma zidentyfikowanych przypadków dyskryminacji, a słuchacze są równo traktowani. Dobre relacje między nauczycielami a słuchaczami sprzyjają społeczności uczniowskiej. Nauczyciele stanowią wsparcie dla słuchaczy zarówno w pokonywaniu trudności w nauce jak i rozwijaniu zainteresowań. Współpraca szkoły z instytucjami, które świadczą poradnictwo i pomoc słuchaczom odpowiada na ich potrzeby i sytuację społeczną. Ponieważ istotną część słuchaczy stanowi młodzież z Ochotniczego Hufca Pracy jest to kluczowy podmiot, który wspomaga szkołę w jej działaniach wychowawczych i dydaktycznych.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego słuchacza

Szkoła podejmuje działania w celu rozpoznania możliwości i potrzeb słuchaczy gimnazjum.

Nauczyciele rozpoznają indywidualne możliwości gimnazjalistów głównie w zakresie trudności w uczeniu się oraz potrzeby społeczne, poznawcze i emocjonalne (zob. Tab. 2). Służą temu m.in. analizy opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych, obserwacje, sprawdziany wiedzy oraz inne źródła informacji (zob. Tab. 1). Nauczyciele korzystają także z kluczowego źródła informacji o słuchaczach, jakim są oni sami (rozmowy). Z uzyskanych informacji wynika, że wszyscy słuchacze wymagają działań wspierających w różnym zakresie: głównie w ze względu na specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dyskalkulia itp.), społeczne niedostosowanie, zaburzenia komunikacji językowej, trudności z opanowaniem i przestrzeganiem norm społecznych, trudności w opanowaniu technik szkolnych czy też opóźnienie w cyklu kształcenia oraz związaną z wymienionymi trudnościami niską motywację do nauki

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jak Państwo rozpoznają możliwości, potrzeby i osiągnięcia edukacyjne słuchaczy w tej grupie?

[WNG] (9620)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	analiza opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych
2	obserwacja zachowania uczniów
3	testy wiedzy i umiejętności z przedmiotów egzaminacyjnych (j.polski, matematyka, j. obcy)
4	sprawdziany pisemne śródsesemtralne, ocenianie bieżące
5	próbne egzaminy w klasie III
6	kontrola prac domowych,
7	kontrola frekwencji
8	kontakt z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie są najważniejsze potrzeby rozwojowe (społeczne, poznawcze, emocjonalne) słuchaczy?

[WNG] (9619)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	potrzeby emocjonalne: bezpieczeństwa, akceptacji, poczucia własnej wartości
2	potrzeby społeczne: przyporządkowanie do grupy, równego traktowania,
3	potrzeby poznawcze: zmotywowania do nauki, umiejętność rozwiązywania problemów, pomoc w wyborze zawodu,

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla słuchaczy wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla słuchaczy niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego słuchacza

Nauczyciele prowadzą działania wspierające słuchaczy z różnymi potrzebami edukacyjnymi. Podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych nauczyciele dostosowują metody pracy do możliwości słuchaczy, często stosują ćwiczenia i powtórzenia realizowanej części podstawy programowej danego przedmiotu w celu utrwalenia nabytych wiadomości i umiejętności, modyfikują plany nauczania, prowadzą zajęcia wyrównawcze i indywidualne konsultacje dla słuchaczy, uwzględniają wskazania poradni psychologiczno-pedagogicznej dla

słuchaczy ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Słuchacze są również wspierani w rozwijaniu swoich zainteresowań poprzez angażowanie ich do organizacji i udziału w różnych imprezach szkolnych, konkursach, akcjach społecznych i promocyjnych

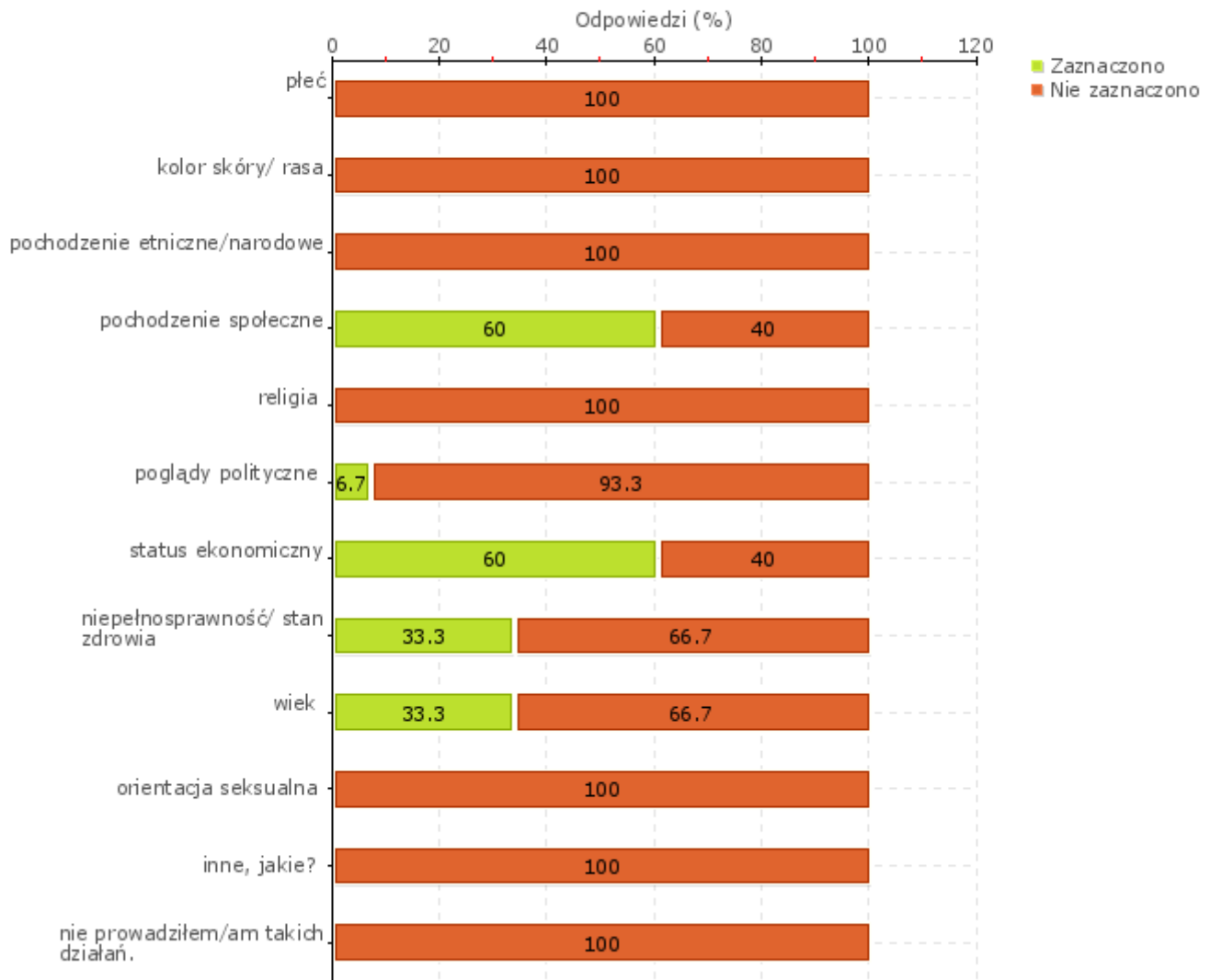
Obszar badania: W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki

---

Działania antydyskryminacyjne prowadzone w szkole mają charakter profilaktyczny i wynikają ze specyfiki szkoły. Z uzyskanych danych wynika, że w gimnazjum nie ma zidentyfikowanych przypadków dyskryminacji, a słuchacze są równo traktowani. W szkole integruje się społeczność uczniowską, czemu sprzyjają dobre relacje między nauczycielami a słuchaczami, udział w akcjach środowiskowych propagujących równość i różnorodność, pogadanki nt. konsekwencji prawnych stosowania przemocy i dyskryminacji (zob. Tab. 1, wykres 1w). Działania antydyskryminacyjne wynikają z diagnozy prowadzonej w szkole i są prowadzone przez nauczycieli zatrudnionych w gimnazjum we współpracy z podmiotami zewnętrznymi: lokalnymi i ogólnopolskimi organizacjami pozarządowymi, instytucjami, których statutowe działania dotyczą wspierania osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Czy w tym i poprzednim roku szkolnym podejmował/a Pan/i działania antydyskryminacyjne uwzględniające następujące przesłanki? Proszę wybrać z poniższych. AN

Liczebność: 15

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę podać przykłady tych działań. [AN] (7087)
Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: **12**

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	rozmowy ze słuchaczami
2	uwrażliwienie na potrzeby drugiego człowieka i angażowanie w różne formy przeciwdziałania dyskryminacji: prelekcje, akcje, marsze (np. Juwenalia Międzypokoleniowe, Powiatowy Dzień Seniora, Dzień Dawcy Szpiku Kostnego, Pierwszy Piknik Sąsiedzki połączonym z otwarciem Klubu Wolontariusza oraz Klubu Rodzica i Malucha; Wrzos na jesień życia, Marsz Różowej Wstążki, Oddaj krew – uratuj komuś życie, „Czysty Aniołek”, zbiórka słodyczy na Dzień Dziecka, zbiórka nakrętek dla chorych dzieci),
3	angażowanie się w pracę Szkolnego Koła Wolontariatu” Pomocna dłoń”
4	bieżąca diagnoza przypadków mogących być obiektem dyskryminacji;

Obszar badania: Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc słuchaczom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną

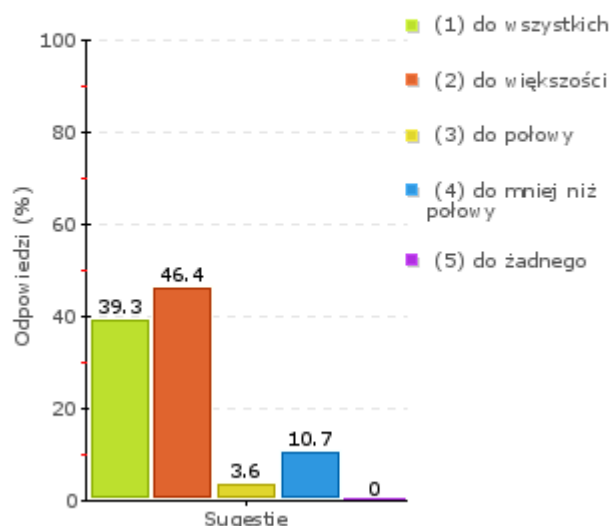
Szkoła współpracuje z instytucjami, które świadczą poradnictwo i pomoc słuchaczom zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną. Informacje uzyskane od dyrektora, nauczycieli i przedstawicieli lokalnych partnerów gimnazjum, wskazują na korzyści dla uczniów wynikające ze współpracy z tymi instytucjami. Ponieważ istotną część słuchaczy stanowi młodzież z Ochotniczego Hufca Pracy jest to kluczowy podmiot, który wspomaga szkołę poprzez aktywizację społeczną i zawodową gimnazjalistów a ściśle współpracuje z wychowawców OHP z nauczycielami gimnazjum jak również kuratorami sądowymi, skutkuje lepszym rozwiązywaniem problemów wychowawczych. Również współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Stalowej Woli i świadczone poradnictwo oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych, osobistych, emocjonalnych słuchaczy powoduje efektywniejsze radzenie sobie z własnymi problemami a doradztwo zawodowe ułatwia im poruszanie się na rynku pracy. Podobne korzyści przynosi wspólne organizowanie Targów Pracy z Powiatowym Urzędem Pracy, co pozwala słuchaczom poznać aktualną specyfikę rynku pracy i może być pomocne w planowaniu dalszej edukacji lub poszukiwaniu pracy. Współpraca Policją i Poradnią Profilaktyczno-Konsultacyjną MONAR zapewnia słuchaczom informacje o możliwości uzyskania pomocy w przypadku podejmowania zachowań ryzykownych lub rozwiązaniu problemów związanych ze zjawiskiem przemocy.

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego słuchacza

Nauczyciele podejmują działania wspomagające proces edukacyjny i wspierają uczniów mających trudności w nauce. Większość słuchaczy, deklaruje otrzymywanie wsparcia od nauczycieli, ale zdaniem niektórych (4/28) dotyczy to mniejszości nauczycieli (zob. wykres 1j). Również w trakcie obserwowanych lekcji nauczyciele motywowali uczniów do angażowania się w proces uczenia się, chociaż nie zawsze działania te były skuteczne, ponieważ na niektórych zajęciach niewielka część uczniów aktywnie włączała się w proces lekcyjny. Z uzyskanych informacji wynika, że nauczyciele indywidualizują proces nauczania różnicując poziom wymagań z uwzględnieniem specyficznych trudności w uczeniu się, stosują podział zadań według mocnych stron uczniów. Indywidualizowana jest praca z uczniami mającymi trudności w nauce w ramach zajęć wyrównawczych.

Proszę pomyśleć teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:
Nauczyciele pomagają mi uczyć się, gdy mam z czymś trudność AS

Liczebność: 28

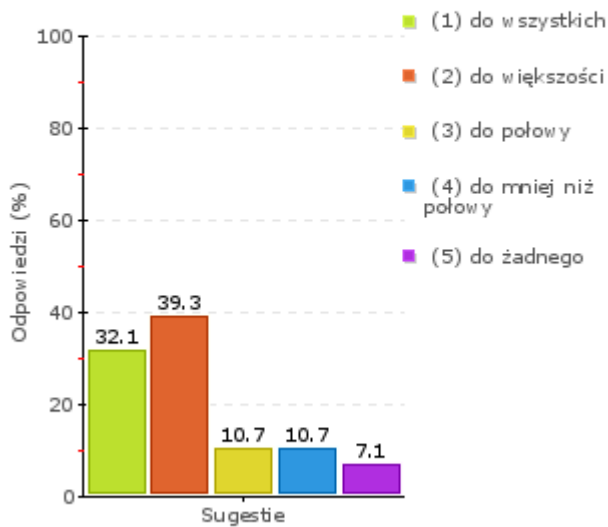
Wykres 1j

Obszar badania: W opinii słuchaczy wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom

Nauczyciele wspierają słuchaczy odpowiednio do ich potrzeb. Świadczą o tym opinie gimnazjalistów wyrażone w ankietach. Większość z nich twierdzi, że nauczyciele wierzą w ich możliwości (zob. wykres 2j). Słuchacze mają poczucie, że w szkole są wspierani w rozwijaniu swoich zainteresowań (zob. wykres 6j) i mogą liczyć na pomoc nauczycieli (zob. wykres 3j) a otrzymywane wsparcie jest dla nich przydatne, chociaż niektórzy twierdzą, że dotyczy to mniejszości nauczycieli (zob. wykres 5j, Tab.1). Słuchacze mają też poczucie, że w szkole mogą otrzymać wsparcie w zakresie rozwoju swoich zainteresowań (zob. wykres 4j), a nauczyciele potrafią wskazać źródła ich edukacyjnych sukcesów (zob. wykres 1j), chociaż zdaniem niektórych słuchaczy (5/28) nie dotyczy to całej kadry nauczycielskiej.

Proszę pomyśleć teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania: Nauczyciele rozmawiają ze mną o tym, co wpłynęło na moje sukcesy w nauce AS

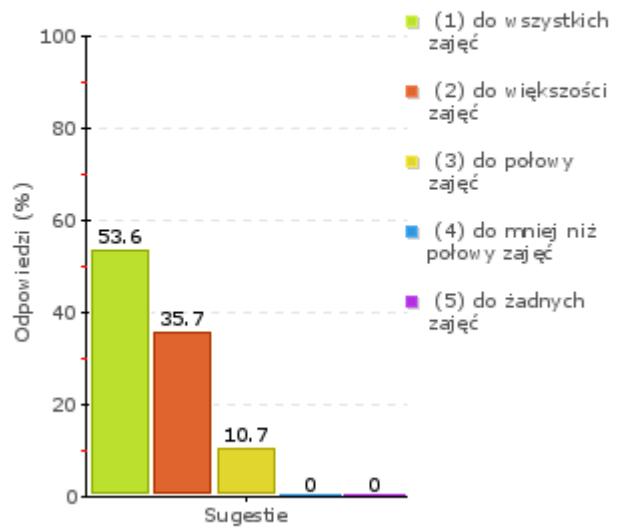
Liczebność: 28

Wykres 1j

Do jakiej części Pana/i zajęć pasują poniższe opisy? Czuję, że nauczyciel wierzy w moje możliwości AS

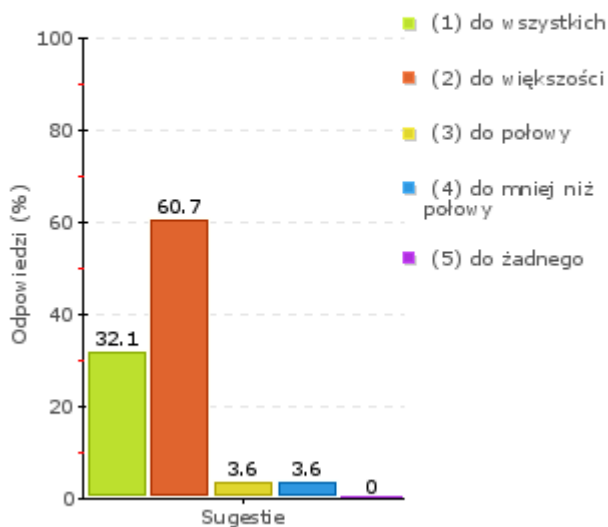
Liczebność: 28

Wykres 2j

Nauczyciele pomagają mi jeśli potrzebuję wsparcia. AS

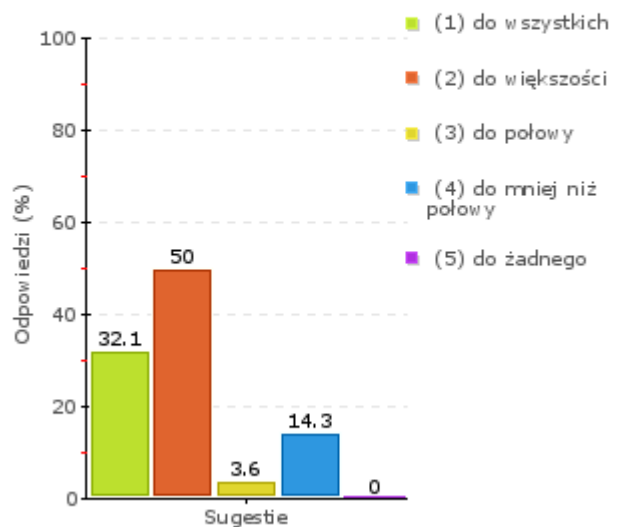
Liczebność: 28

Wykres 3j

Wsparcie jakie otrzymuję od nauczycieli jest dla mnie przydatne. AS

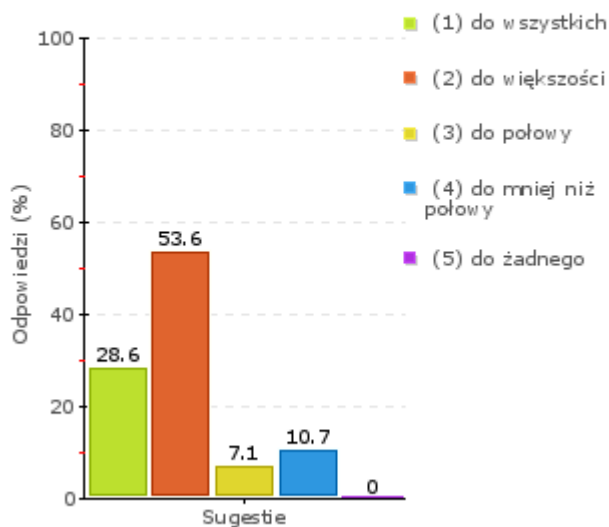
Liczebność: 28

Wykres 4j

Wsparcie jakie otrzymuję od nauczycieli jest dla mnie przydatne. AS

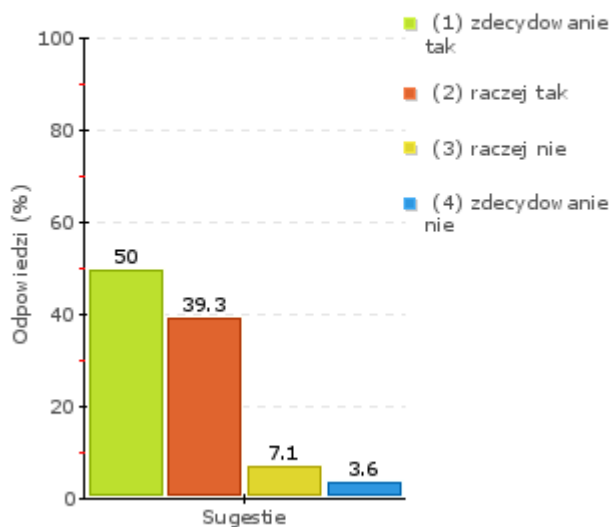
Liczebność: 28

Wykres 5j

Czy zgadza się Pan/i z poniższymi zdaniami: W mojej szkole mogę liczyć na wsparcie nauczycieli w rozwijaniu swoich zainteresowań AS

Liczebność: 28

Wykres 6j

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Treść pytania: Wsparcie jakie otrzymuję od nauczycieli jest dla mnie przydatne. [AS] (9809)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 28

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	do wszystkich	8	28.6
2	do większości	15	53.6
3	do połowy	2	7.1
4	do mniej niż połowy	3	10.7
5	do żadnego	0	0
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	28	100

Wymaganie:

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele gimnazjum powszechnie wykorzystują wnioski z prowadzonych analiz i na ich podstawie podejmują adekwatne działania. Badania zewnętrzne służą diagnozowaniu obszarów wymagających organizowania pomocy dla słuchaczy mających trudności w uczeniu się, ocenie skuteczności stosowanych metod pracy i planowaniu procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się. Badania wewnętrzne, w tym badania osiągnięć słuchaczy odpowiadają na potrzeby gimnazjum, w mniejszym stopniu badanie losów absolwentów.

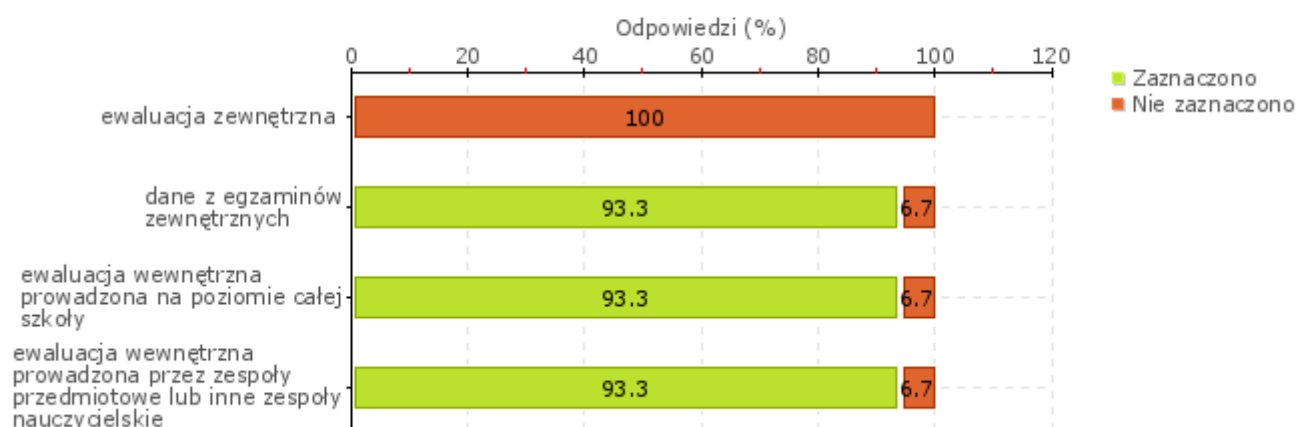
Obszar badania: W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania

Nauczyciele powszechnie wykorzystują wnioski z prowadzonych analiz oraz na ich podstawie podejmują adekwatne działania. Z danych uzyskanych od nauczycieli i dyrektora wynika, że przedmiotem analiz są dane z egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacja wewnętrzna (zob. wykres 1w), a wyniki służą formułowaniu wniosków wykorzystywanych w praktyce. Przykłady działań wymienione przez dyrektora: m.in. prowadzenie zajęć wyrównawczych, zwiększenie ilości ćwiczeń umiejętności słabiej opanowanych przez słuchaczy, praca z arkuszami egzaminacyjnymi czy też modyfikacja stosowanych metod dowodzą adekwatności planowanych i podejmowanych działań do ustalonych rekomendacji i wniosków (zob. Tab 1).

W jaki sposób te wnioski wynikające z zaznaczonych w poprzednich pytaniach badań zostały wykorzystane w Pana/i pracy? AN

Liczebność: 15

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jak Państwo wykorzystują wnioski z analiz wyników egzaminów /sprawdzianów zewnętrznych oraz ewaluacji (zewnętrznej i wewnętrznej)? Proszę podać przykłady działań wynikających z tych wniosków.

[AD] (7609)

Tab.1

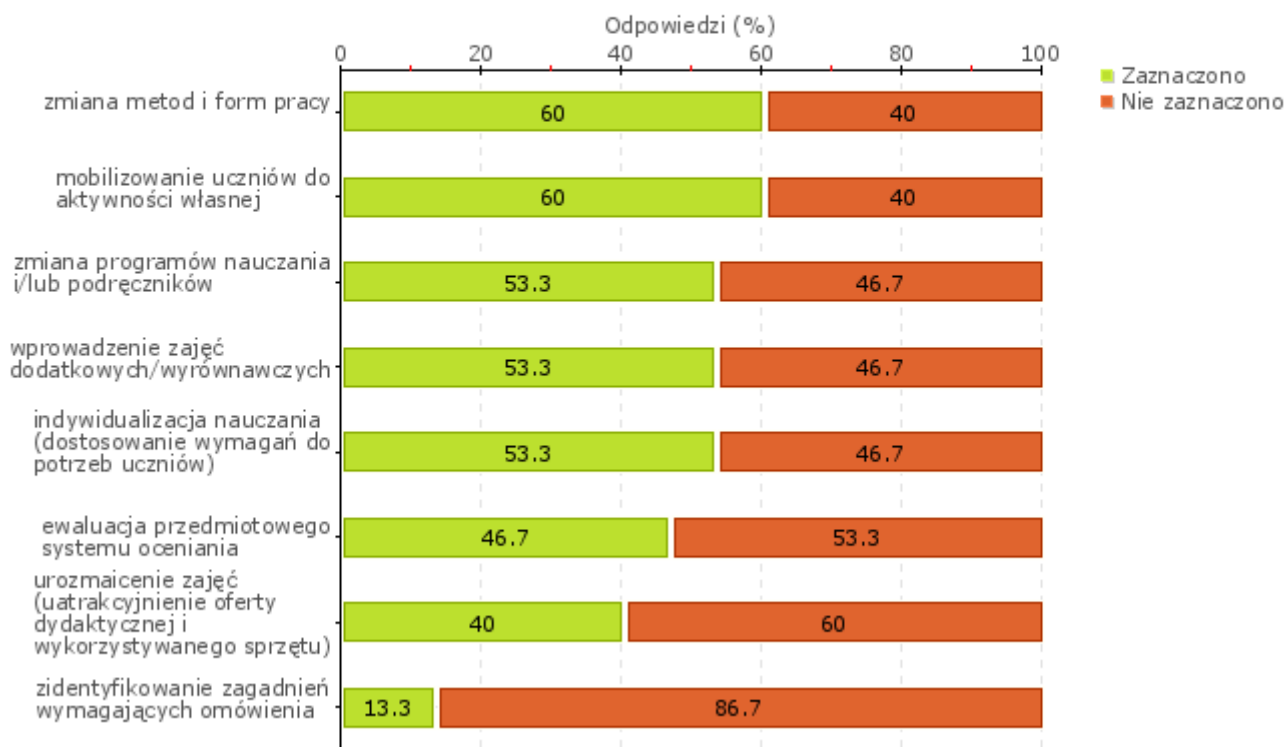
Numer	Analiza
1	zajęcia wyrównawcze (ćwiczenie zadań egzaminacyjnych, zwracania większej uwagi na zagadnienia sprawiające trudność), podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, zachęcanie do zdobywania uprawnień egzaminatora egzaminów zewnętrznych, przeprowadzanie większej ilości ćwiczeń utrwalających zdobytą wiedzę oraz doskonalenie umiejętności umiejętności - określonych w podstawie programowej, której treści są wymagane na egzaminach - a z którymi słuchacze mają kłopoty, doskonalenie umiejętności językowych ze szczególnym uwzględnieniem rozumienia ze słuchu, wskazywanie słuchaczom sposobów i możliwości korzystania z różnych źródeł wiedzy i informacji, opracowywanie sprawdzianów, prac semestralnych w postaci arkuszy egzaminacyjnych, uatrakcyjnianie metod pracy oraz dostosowanie ich do możliwości intelektualnych słuchaczy, motywowanie słuchaczy do systematycznej pracy na zajęciach edukacyjnych i poza nimi.

Obszar badania: Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane

Podjęte przez nauczycieli działania są monitorowane i analizowane, a wnioski są podstawą doskonalenia pracy nauczycieli. Użyteczność wykorzystania wniosków z monitorowania działań ma swoje odzwierciedlenie w modyfikacji metod i form stosowanych na lekcji oraz kryteriów oceniania, indywidualizacji nauczania i aktywizacji uczniów (zob. wykres 10). Informacje dyrektora i nauczycieli dotyczące najważniejszych wyników monitorowania działań związanych z przygotowaniem uczniów do egzaminów zewnętrznych, ocenianiem i frekwencją uczniów oraz realizacją podstawy programowej wskazują na skuteczność pracy szkoły w tych obszarach. Obie grupy respondentów jako argumenty zgodnie podają: lepsze opanowanie przez słuchaczy treści i umiejętności wynikających z podstawy programowej, osiąganie wyższych wyników na egzaminach semestralnych, sukcesy w szkolnych konkursach przedmiotowych, wyrównanie szans edukacyjnych

Proszę wymienić najważniejsze zmiany w Pana/i pracy, wynikające z wniosków z tego monitorowania. AN

Liczebność: 15

Wykres 10

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W kontekście poprzedniego pytania proszę wymienić najważniejsze wyniki monitorowania tych działań i sposób ich wykorzystania w Państwa pracy. [AD] (8479)

Tab.1

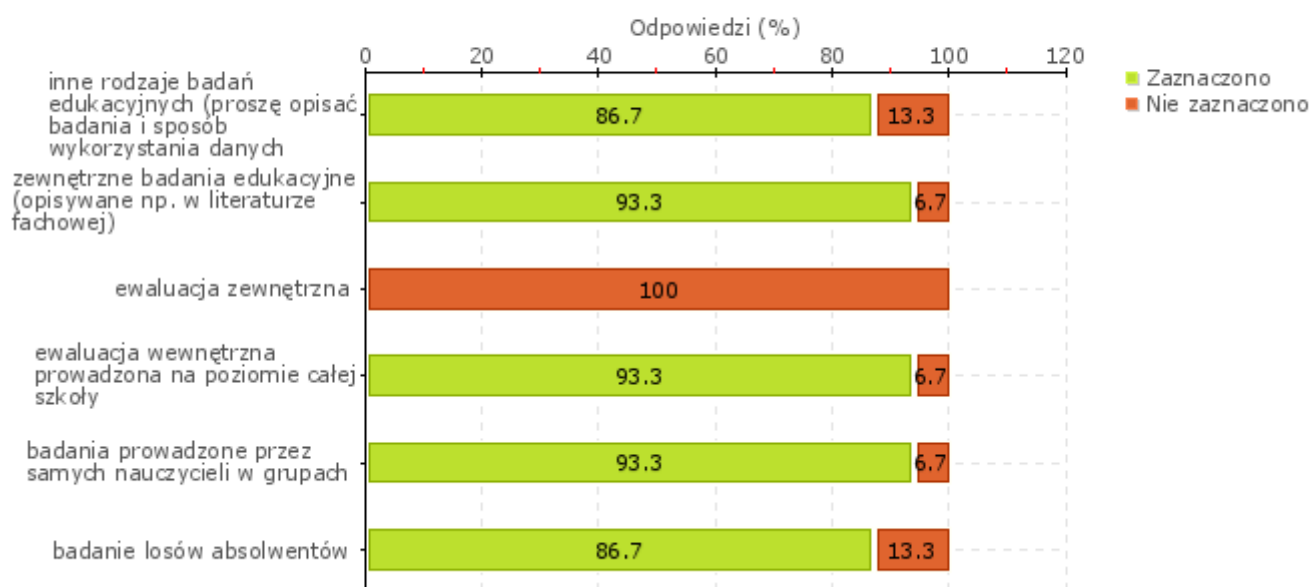
Numer	Analiza
1	lepsze opanowanie przez słuchaczy treści i umiejętności wynikających z podstawy programowej. Słuchacze osiągają coraz lepsze wyniki na egzaminach semestralnych, odnoszą sukcesy w szkolnych konkursach przedmiotowych, wyrównanie szans edukacyjnych, poprawa jakości pracy szkoły, porównywanie trafności oceniania wewnątrzszkolnego z zewnętrznym, egzaminy próbne wykorzystywane są do wspierania słuchaczy w procesie uczenia się z uwzględnieniem rozpoznawania ich potrzeb edukacyjnych (deficytów) oraz oswojania z sytuacją egzaminacyjną.

Obszar badania: W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych

Nauczyciele wykorzystują wyniki i wnioski z badań zewnętrznych do planowania i modyfikacji organizacji procesów edukacyjnych . Dane z zewnętrznych badań edukacyjnych według deklaracji nauczycieli, wykorzystuje zdecydowana większość respondentów (rys. 1w). Zbieżne wypowiedzi dyrektora i nauczycieli wskazują, że uczący wykorzystują głównie analizy wyników egzaminu gimnazjalnego opracowane przez Centralną i Okręgową Komisję Egzaminacyjną. Analiza wyników wymienionych badań stanowi podstawę modyfikacji planowania pracy nauczycieli, zmiany dotychczasowych metod i form pracy, dostosowanie programów nauczania i podręczników do potrzeb i możliwości słuchaczy, planowania pracy ze słuchaczami z problemami w przyswajaniu wiedzy i opanowywaniu umiejętności. Z kolei publikacje Ośrodka Rozwoju Edukacji dotyczące kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostały wykorzystane w planowaniu pracy wychowawczej. W szkole korzysta się również z opracowań w zakresie poradnictwa zawodowego, w szczególności do planowania pracy ze słuchaczami klas III gimnazjum.

Poniżej wymieniono różne typy badań edukacyjnych. Proszę o zaznaczenie, z których z nich korzysta Pan/i w swojej pracy i opisanie, w jaki sposób wykorzystali Państwo dane z tych badań: AN

Liczebność: 15

Wykres 1w

Obszar badania: W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć słuchaczy i losów absolwentów

Badania wewnętrzne, w tym osiągnięć słuchaczy odpowiadają na potrzeby gimnazjum, w mniejszym stopniu badanie losów absolwentów. Prowadzone przez nauczycieli badania osiągnięć słuchaczy służą ustaleniu stopnia przygotowania słuchaczy do egzaminu gimnazjalnego i opanowania umiejętności określonych w podstawie programowej, monitorowaniu frekwencji słuchaczy i ocenie skuteczności doskonalenia zawodowego nauczycieli. Wyniki badań są wykorzystywane do modyfikowania procesów edukacyjnych w celu lepszego przygotowania słuchaczy do egzaminów zewnętrznych. Szkoła pozyskuje również informacje o swojej działalności od absolwentów, ale nie mają one charakteru działań systemowych. Wykorzystywane są przez nauczycieli do motywowania słuchaczy do dalszej edukacji, dają wiedzę o postrzeganiu szkoły w środowisku, a sylwetki niektórych absolwentów stanowią dobry przykład osiągnięcia sukcesów.

Raport sporządzili

- Alicja Żyrek
- Anna Niezabitowska
- Wiesława Warpechowska

Kurator Oświaty:

.....